

Scheldewindeke – Roosbroekstraat-Van Thorenburglaan: aanleg fietssnelweg

1 Gemotiveerd advies

1.1 De volledigheid van het uitgevoerde vooronderzoek

Deze archeologienota is het resultaat van een **volledig archeologisch vooronderzoek**. Het archeologisch vooronderzoek nam de vorm aan van een bureauonderzoek. Hierbij was het mogelijk om al het noodzakelijke vooronderzoek uit te voeren.

1.2 De afwezigheid van een archeologische site

Het projectgebied is gelegen in Scheldewindeke, een deelgemeente van Oosterzele, net ten oosten van de spoorweg Gent-Geraardsbergen, in de vallei van de Molenbeek. De gronden bestaan er voornamelijk uit **(matig) natte zandleem**. De potentiële bodemerosie is er laag in de laag gelegen zones en gemiddeld op de uitlopers van de ruggen.

Een studie van de archeologische restanten in de onmiddellijke omgeving (CAI-locaties) en van de historische kaarten en luchtfoto's met betrekking op de ruimere omgeving, hebben duidelijk gemaakt dat de verwachting voor het aantreffen van archeologische sites zeer gering is. Er werden **geen archeologische sites aangetroffen op het projectgebied** zelf en ook in de **omgeving** zijn er **weinig aanduidingen** voor menselijke activiteiten in het verleden. De hoger gelegen droge gronden in de omgeving vormden waarschijnlijk een aantrekkelijker alternatief. De **historische kaarten** bevestigen dat ook in de 18de en 19de eeuw het projectgebied nog niet in cultuur was gebracht en voornamelijk bestond uit **meersen, grasland en bos**. De enige menselijke activiteit die geattesteerd werd; is het ontginnen van veen. De aanleg van de spoorweg Gent-Geraardsbergen in de late 19de eeuw heeft echter een belangrijke impact gehad op het landschap. Het leeuwendeel van het projectgebied ligt trouwens deels op deze **spoorwegberm**.

1.3 De impactbepaling

De Provincie Oost-Vlaanderen wenst een **fietssnelweg** aan te leggen langs de spoorlijn Gent-Geraardsbergen. Deze archeologienota heeft betrekking op het stuk dat de Roosbroekstraat en de Van Thorenburglaan (Scheldewindeke, Oosterzele) met elkaar verbindt.

Voor de aanleg van het **fietspad** (3,6 m breed, tot maximum 4,4 m aan de eilanden; 61 cm dik) wordt, afhankelijk van het microreliëf van het terrein, het huidige maaiveldniveau verhoogd dan wel verlaagd. De **bodemingreep t.o.v. het bestaande maaiveld schommelt** aldus tussen **0 en 85 cm** (zie **Fout! Verwijzingsbron niet gevonden.** in het verslag van resultaten). Over korte afstanden en op een **bepaalde oppervlakte** worden plaatselijk **diepere ingrepen** voorzien, zoals de aanleg van een afsluiting, schanskorven (1 m breed, 1 m onder het ontworpen maaiveld) en een gracht (variabele breedte tot maximaal 4 m, variabele diepte tot maximaal -2,5 m onder het ontworpen maaiveld). De

zones waarin deze ingrepen plaatsvinden, liggen voornamelijk op de **bestaande spoorwegberm** (zie Figuur 7-Figuur 9 en bijlage 2 in het verslag van resultaten).

1.4 De waardering van de archeologische site

Er zijn een aantal gegevens die het mogelijk maken om de verwachting ten aanzien van archeologisch erfgoed in te schatten. Ons baserend op landschappelijke gegevens, cartografisch materiaal en historische bronnen kunnen we in deze fase een verwachtingspatroon formuleren voor het projectgebied.

- Het projectgebied bevindt zich **buiten (ten westen van) de historische kern van Scheldewindeke en Moortsele**. Het is een historisch-archeologische realiteit dat de bewoning zich in het verleden concentreerde in deze dorpskern, en dat vanaf men een dergelijke kern verlaat, de densiteit sterk afneemt. Het projectgebied ligt dan ook in een zone die minstens sinds de 18de eeuw gekenmerkt wordt door meersengebied, bos, akkers, weiland en (in het noorden) de ontginning van veen. Dit werd bevestigd door een recent uitgevoerd booronderzoek in het kader van een archeologienota voor een projectgebied in dezelfde landschappelijke context.
- Het betreft vooral lagergelegen, **eerder natte, deels alluviale terreinen** (zie hoogtemodel en bodemkaart). Dit maakt ze minder aantrekkelijk voor vroegere menselijke occupatie. De **archeologische locaties** die aangeduid staan op het CAI liggen in een **andere landschappelijke context**.
- Het projectgebied en de omgeving is **reeds in aanzienlijke mate ingericht**, met name door de aanleg van een landweg en de spoorweg, waarbij de plaatselijke topografie duidelijk is aangepast (ophoging en afgraving).
- Gelet op de **beperkte bodemingreep** van de geplande werken, de **lijnvormige aard van het merendeel van de werken** en de **reeds bestaande verstoringen** biedt een verder onderzoek **weinig mogelijkheid tot een vergroting van het kennispotentieel**. De nieuwe wegenis zal deels een recente landweg vervangen en deels in de spoorwegberm liggen, wat dus betekent dat er quasi geen nieuwe verstoringen zijn. **Deze bodemingrepen moeten algemeen gezien worden als kleinere bijkomende verstoringen in een reeds sterk ingerichte en dus geroerde zone**. De werken bieden **weinig of geen mogelijkheid** om een **ruimtelijk inzicht** te verwerven in archeologische sporen, mochten die al aanwezig zijn. Een dergelijk projectgebied verder archeologisch onderzoeken is kosten-baten beschouwd, zeker in een dergelijke landschappelijke context, immers niet zinvol.

1.5 De bepaling van de maatregelen

Rekening houdende met het lage archeologische verwachtingspatroon, de recente gebruiksgeschiedenis van het terrein, de bodemkundige eigenschappen, de beperkte verstoring door de geplande werken en de kosten van verder vooronderzoek, wordt in het kader van de stedenbouwkundige vergunning **geen verder archeologisch (voor)onderzoek** op het terrein geadviseerd. Dit advies stelt noch de initiatiefnemer, noch zijn (onder)aannemers vrij van de in artikel 5.1.4 van het Onroerenderfgoeddecreet van 12 juli 2013 bedoelde meldingsplicht.

2 Programma van maatregelen

Niet van toepassing.